

A Fővárosi Törvényszék a Hajdú & Menyhei Ügyvédi Iroda () által képviselt Markgold Ingatlanforgalmazási Kft. (1114 Budapest, Bartók Béla út 86. I. emelet 6.) felperesnek a Számadó Tamás irodavezető által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5. – hivatkozási szám: Vj/114/2010.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. évi április hó 21. napján kelt 3.K.32.145/2014/28. számú ítélete ellen a felperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2015. évi november hó 18. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (azaz hatvanezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 2.500.000 (azaz kétmillió-ötszáz ezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2012. augusztus 2. napján kelt Vj/114-136/2010. számú határozatával megállapította, hogy a felperes 2009-ben és 2010-ben a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor üdülőingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések értékesítése során a fogyasztók számára valótlan tájékoztatást adott az elérhető árkedvezményeikről, a fogyasztók azonnali döntéshozatalra készítése céljából valótlanul annak a látszatát keltette, hogy az adott üdülőhasználati szerződés az állítólagos kedvezménnyel csak nagyon korlátozott ideig, az adott időpontban áll rendelkezésre, továbbá a már meglévő üdülési jog továbbértékesítése kapcsán továbbértékesítésre vonatkozó ígéretet tett annak érdekében, hogy a fogyasztókat újabb és/vagy értékesebb üdülési jog vásárlására készítse. Ezzel a felperes megsértette – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6.§ (1) bekezdés c) pontjában, mellékletének 7. pontjában, illetve 6.§ (1) bekezdés bg) pontjában foglaltakra figyelemmel – az Fttv. 3.§ (1) bekezdésében írt tilalmat. Megtiltotta a felperes számára a jogsértő magatartás további folytatását, továbbá 40.000.000 forint bírság megfizetésére is kötelezte. Indokolása szerint

jogszabályba ütközik, ha az árkedvezmény alapját képező ár elméleti, azon az áron a szolgáltatás ténylegesen nem kapható, és így a fogyasztók csak látszólag részesülnek kedvezményben, de jogsértő az is, ha a fogyasztó számára nem állapítható meg egyértelműen a kedvezmény mértéke és igénybevételének feltételei. A Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal részére megküldött, illetve a fogyasztóknak az értékesítési folyamat során átadott tájékoztatókban közölt listaárak, továbbá a feltárt szerződésekben meghatározott árak összevetéséből megállapította, hogy a listaárak ténylegesen nem érvényesültek, jellemzően azokhoz képest kedvezőbb árakon értékesített a felperes. A kereskedelmi gyakorlat során alkalmazott árkedvezmények alapját olyan árak képezték, amelyek ténylegesen nem kerültek alkalmazásra, így a fogyasztókkal közölt, az ügyleti döntés befolyásolására alkalmas árkedvezmény mértékére vonatkozó állítások sem lehettek valóságok, maga a kedvezmény látszólagossá, fiktívvé vált. Tanúvallomások és a felperes nyilatkozatai alapján megállapította, hogy a fogyasztók azonnali döntéshozatalra készítése volt a cél. A felperes valótlannal keltette annak látszatát, hogy az adott üdülőhasználati szerződés az állítólagos árkedvezménnyel csak nagyon korlátozott ideig, az adott napon, adott időpontban áll rendelkezésre, megfosztva ezzel a fogyasztókat a tájékozott döntéshez szükséges időtől. Az elállási jog biztosítása a jogsértés megállapítása alól nem mentesít, hiszen az elállási jog esetleges gyakorlása már egy, a szerződéskötéstől különböző, újabb ügyleti döntésnek minősül. Tanúvallomások, panaszok, okirati bizonyítékok és az értékesítéssel kapcsolatos jutalékok rendszere alapján megállapította, hogy a felperes a fogyasztóknak szóban, jellemzően hat hónapon belüli értékesítési garanciát ígért, amennyiben a fogyasztók – az értékesítés reményében további anyagi áldozatokat is vállalva – értékesesre cserélik a már meglévő üdülési jogukat, vagy vásárolnak egy újabb üdülőhasználati jogot. A továbbértékesítési ígéretet azonban a felperes valótlannal tette, mert – bár időnként akadt példa sikeres értékesítésre, közvetítésre – a garantált értékesítés ígérete ennél sokkal több esetben nem teljesült. A bírságot a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78.§ (3) bekezdése, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság meghatározásának a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása esetén alkalmazandó szempontjairól szóló Közlemény (a továbbiakban: Közlemény) alapján határozta meg. Ennek során a jogsértéssel érintett szolgáltatás értékesítéséből származó bevételből, azaz a felperes által realizált jutalékból indult ki. Súlyosító körülményként értékelte, hogy a felperes a korábbi marasztalást (Vj.20/2007.) követően követett el ismételten jogsértést, magatartása felrható volt, a kereskedelmi gyakorlat több szempontból is jogsértőnek minősült, amely időben elhúzódott, továbbá azt, hogy a jogsértés az üdülési jog több 10 éves időtartamára tekintettel hosszú távon fejt ki hatását, és hogy a jogsértés révén a felperes jelentős mértékű előnyt ért el. Indokolása szerint enyhítő körülményt nem azonosított. Érvelése szerint a speciális prevenciót jelentősebb mértékű bírság kiszabása szolgálja tekintettel arra is, hogy a felperes előtt ismert volt az üdülőhasználati jogok értékesítésének megítélésével kapcsolatos versenyfelügyeleti gyakorlat.

A felperes keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a határozat megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, míg a harmadlagos és negyedleges kérelme a bírság mellőzésére, illetve mérséklésére irányult.

Állította, hogy az alperes a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§ (1) és (6) bekezdéseibe ütközően nem tárta fel teljes körűen a döntéshozatalhoz szükséges tényállást, a bizonyítékokat szelektíven értékelte, következtetéseit feltételezésekre alapította. Megsértette továbbá a Tpvt. 70.§ (1) bekezdését és 77.§ (1) bekezdését. Érvelése szerint az eljárást megindító végzés alapján az alperes hatásköre a 2009-2010 években tanúsított kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, ezért csak az ezen időszakra vonatkozó bizonyítékok vehetők figyelembe. Kifogásolta, hogy a jogsértőnek minősített kereskedelmi gyakorlat jellegét illetően a határozat rendelkező része szűkítést nem tartalmaz annak ellenére, hogy a kereskedelmi gyakorlata nagy részét az alperes nem is vizsgálta. Ezeken kívül az alperes megsértette a Ket. 4.§-ában foglalt tisztességes ügyintézéshez való jogot azzal, hogy az eljárás tárgyát még az előzetes álláspontban sem határozta meg véglegesen. Ezzel megnehezítette, sőt ellehetetlenítette az érdemi védekezést. A határozat továbbá a Tpvt. bírság kiszabására vonatkozó rendelkezéseibe is ütközik.

Az elsőfokú bíróság a 2013. december 19. napján kelt 3.K.29.224/2013/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az alperes a megfelelő mértékben feltárt tényállás alapján és okszerű következtetések révén megalapozott, jogszerű döntést hozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2014. május 28. napján kelt 2.Kf.650.017/2014/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelem korlátaira és az abban kifejtettekre figyelemmel arról kellett volna döntenie a versenyhatósági vizsgálat során feltárt tények és bizonyítékok tükrében, hogy azok a keresetben foglaltak alapján a jogsértő magatartás tanúsítását kétségkívül alátámasztják-e vagy sem, és emiatt a mérlegeléssel kiszabott bírság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ában írtaknak megfelelően jogszerű-e. Az elsőfokú bíróság részéről azonban elmaradt a felperesi kereseti érveknek a vitatott határozati megállapításokkal való összevetése. Az elsőfokú ítélet a keresethez képest aránytalan, indokolása elnagyolt, a kereset lényeges elemeit nem, illetve hiányosan tartalmazza. Nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság hogyan, milyen módon jutott az ítéleti végkövetkeztetéséhez. A releváns tényeket nem tárta fel, a kereseti érveket és a bizonyítékokat egymással összevetve nem értékelte. Az ítélet csak szűkkörű utalást tartalmaz a bírság jogszerűségével kapcsolatban is.

A megismételt eljárásban a felperes a korábbi előadásait kiegészítve hivatkozott az Alkotmánybíróság IV/01629/2013. számú határozatában kifejtett álláspontra, továbbá tanúbizonyítást indítványozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az alperes az általa beszerzett bizonyítékokat a határozatában részletesen felsorolta és elemezte, azokat megfelelően egyenként és összességükben is értékelte, rögzítette a felperes nyilatkozataival szembeni álláspontját is. Ezzel szemben a felperes semmilyen módon nem támasztotta alá a Ket. 50.§ (6) bekezdésében foglaltak megsértését. A határozat nem ütközik a Tpvt. 70.§-ába és 77.§-ába sem, a rendelkező részből és az indokolásból megállapítható, hogy a határozat tárgya az eljárást megindító végzésben megjelölt időszakra vonatkozó felperesi

kereskedelmi gyakorlat volt. Érvelése szerint önmagában nem jogsértő az a gyakorlat, ha az alperes eltér a vizsgálati eljárás során kialakult értékeléstől, illetve állásponttól. A keresetlevél III.2.1.d) pontjában foglalt jogsértést az ügy érdemére vonatkozó felvetésnek tekintette. A keresetlevél III.2.1.e) pontjában hivatkozott, a tisztességes ügyintézéshez való jog azért sem sérült, mert a felperesnek az eljárás során megfelelő módon lehetősége volt iratbetekintésre, nyilatkozattételre. Hangsúlyozta, hogy az alperes a határozat 99-107. pontjaiban részletesen kitért az eljárással kapcsolatos felperesi kifogásokra, ezeket a felperes a saját előadásán kívül semmivel nem cáfolta. Megállapította továbbá, hogy az alperes megfelelő módon, teljes körűen lefolytatta a szükséges bizonyítási eljárást, amelynek során iratokat szerzett be, illetve tanúkat hallgatott meg, amely bizonyítékok egymást erősítve zárt, logikai láncolatot alkotva megalapozott módon támasztották alá a rögzített következtetéseket. A felperes a listaárat közölte a fogyasztókkal, tájékoztató füzetek és prospektusok útján, az ajánlott kedvezmény mértékét így a fogyasztó ezekhez képest értelmezte, ezért relevanciával bír, hogy a felperes által megjelölt viszonyítási pont, a listaár valójában soha nem került ténylegesen alkalmazásra. A fogyasztó nem is került abba a helyzetbe, hogy ténylegesen megítélhesse a számára megadott kedvezmény való voltát. Márpedig a fogyasztó döntésének egyik leglényegesebb premisszája a szükséges információkkal való teljes körű ellátottság, vagyis az, hogy a fogyasztó pontosan ismerje meg, az adott termékhez hol, milyen áron, milyen egyéb feltételekkel tud hozzájutni. További érvelése szerint a közigazgatási eljárás során meghallgatott tanúk megerősítették azt, hogy a felperesi bemutató eljárások koreográfiája, dinamikája, verbális kontextusai egyértelműen arra sarkalhatták a résztvevőket, hogy adott esetben a szerződést ott helyben megkössék. Nyilvánvalóan ellentétes a jogban és az adott üdülési konstrukció terén többnyire járatlan fogyasztók érdekeivel, hogy gyakorlatilag azonnal, a megfontolás lehetőségét kizárva döntsenek egy meglehetősen bonyolult szerződésről. Nem volt kimutatható olyan piaci-közgazdasági törvényszerűség vagy jogszerű piaci stratégia, amely indokolta volna azt, hogy egy árkedvezményt csak egy bizonyos napon, sőt azon belül is rendkívül szűk intervallumban lehet nyújtani. Ugyanakkor a fogyasztó hátrányként, veszteségként éli meg az esetleg kihagyott kedvezmény lehetőségét. E körben kimentési okként nem fogadható el az esetleges földrajzi távolság, mert a szerződés megkötése nem csak személyesen realizálható. Hangsúlyozta, hogy az elállási jog biztosítása önmagában nem jelenti a magatartás jogsértő jellegének megszűnését, mert a termék megvásárlásával a fogyasztó alapvetően más jogi helyzetbe kerül. Viszont éppen a felperesi gyakorlat megtévesztő voltát támasztja alá az elállási joggal élni kívánó fogyasztók magas aránya. A továbbértékesítésre vonatkozó felperesi gyakorlattal kapcsolatban megállapította, hogy az alperes e körben számos bizonyítékot, tanúvallomásokat, panaszokat értékelt. Bár kétségtelen, hogy a megbízási szerződésben nem garantáltak eredményt, verbálisan, direkt és indirekt módon azt a látszatot keltették, hogy sikerülni fog a remélt eladás vagy csere. A továbbértékesítés lehetőségének ígérete egyértelműen alkalmas volt arra, hogy a fogyasztók üzleti-gazdasági döntését jogsértő módon befolyásolja, hiszen azt a látszatot kelthette, hogy az ügylet – fogyasztók oldalán felmerülő – esetleges kockázata minimalizálható. A fogyasztók annak ellenére bízhattak a továbbértékesítésre vonatkozó felperesi ígéletben, hogy erre a felperes írásbeli garanciát nem vállalt, miután a felek jóhiszeműségének vélelmezése értelemszerűen része egy ilyen jellegű üzleti jogviszonynak. A laikus fogyasztók számára eleve kecsegtető és eredményt sugalmazó lehetett az üdülési joguk

autentikus és e téren komoly tapasztalattal rendelkező szakértőjével szerződni a továbbértékesítésre. Érvelése szerint a továbbértékesítésre vonatkozó alperesi következtetést azon tanúvallomások is alátámasztják, amely szerint „az értékesítési ígéretre tekintettel nem terveztek elállást”, „elállásra nem gondoltak, mert megbíztak az ügyintézőben”. Az alperes tehát megfelelő módon ok-okozati összefüggések egyértelmű feltárása és értékelése révén jutott el a tanúvallomások következtetéseire, amelyeket a felperes – a saját előadásán túl – nem tudott megcáfolni. A korábbi, 2007-ben hozott versenyfelügyeleti határozatra vonatkozó felperesi érveléssel szemben hangsúlyozta, hogy nem minősül a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jog megsértésének, sem a bizalom elve sérelmének az, ha a hatóság utóbb, egy más időszakra vonatkozóan, más bizonyítékok alapján, a korábbi, bizonyítottság hiányára alapított megszüntető végzéstől eltérően jogsértést állapít meg.

tanúvallomásával kapcsolatban megállapította, hogy – a közigazgatási eljárás során tett felperesi nyilatkozattal szemben – a felperesnél volt egy belső útmutató, illetve szabályzat, ami tartalmazta azt is, hogy az ügyfelekkel milyen módon kell bánni. Ugyanakkor a tanú nem cáfolta azt az alperesi megállapítást, miszerint a bemutatásokon elhangzott olyan verbális kommunikáció, miszerint az ajánlat csak mostanra szól, „most kell dönteni, ha azonnal nem döntenek, elesnek a lehetőségtől”. Tanúvallomásaiban is előadta, hogy az adott kedvezmények valóban csak az adott napon voltak igénybe vehetők, ugyanakkor a tanú által hivatkozott korlátozott kínálat tényét a felperes nem bizonyította. Megjegyezte, hogy tanúvallomása sem volt alkalmas a határozati megállapítások cáfolására.

Alláspontja szerint a felperesi gyakorlat és konkrét magatartás objektív módon, az alperes által feltárt bizonyítékok alapján logikus, életszerű, ok-okozati korrelációk és következtetések révén rekonstruálható volt. Kifejtette még, hogy az alperes eljárása nem ellentétes a felperes által hivatkozott alkotmánybírósági határozatban foglaltakkal sem, egyebekben pedig a versenyfelügyeleti ügyekben nem szükséges a büntetőjogi dogmatika alapján meghatározott, minden kétséget kizáró bizonyítás. A bírságra vonatkozó rendelkezést is jogszerűnek tekintette figyelemmel arra, hogy a határozat megfelelő módon részletezte és értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket, a mérlegelés szempontjait. A kiszabott bírság nem eltúlzott, az megfelel a generális és speciális prevenció céljainak. E körben közömbös, hogy az alperes más ügyben, más körülmények alapján miként döntött. A jogsértés a felperesnek felróható, mert a fogyasztókkal szemben tanúsított kifogásolt magatartás, illetve kommunikáció aktív kialakítója és részese volt függetlenül attól, hogy adott esetben bizonyos körülményekre, így például a kedvezmények mértékére, közvetlen ráhatása nem volt.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára való utasítását, másodlagosan az ítélet kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást továbbra sem állapította meg és nem rögzítette teljes körűen, abból továbbra sem állapítható meg, hogy milyen körülmények alapján, milyen cselekményei folytán minősül magatartása jogsértőnek. Látszólag tért ki az eljárási kifogásaira, keresetét azonban továbbra sem merítette ki teljes mértékben, az ítélet indokolása továbbra is sommás maradt. A Ket. 50.§ (1) bekezdésének megsértésével kapcsolatban nem fejtette ki, hogy milyen tények és körülmények támasztják alá – kereseti állításaira és egyéb nyilatkozataira is figyelemmel – hogy az alperes eleget tett a tényállás

feltárására vonatkozó kötelezettségének. Megjegyezte, hogy – az ítéletben foglaltakkal szemben – a keresetlevélnek nincs III.2.1.d. és II.2.1.e. pontja. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ismételtelen nem bírálta el a Tpvt. 70.§ (1) bekezdésével és 77.§ (1) bekezdésével kapcsolatos kifogásait. A kérdéses időszakban keletkezett kommunikációs eszközeinek és egyéb kereskedelmi gyakorlatának túlnyomó része, azaz a bemutató előadásokon kívüli kereskedelmi gyakorlata, illetve a konkrét bizonyítékokkal, azaz tanúvallomásokkal nem érintett bemutató előadások anélkül váltak jogsértővé, hogy azokat az alperes az eljárás során ténylegesen vizsgálat tárgyává tette volna. Ennélfogva az általános bírság alap alkalmazása is nyilvánvalóan jogsértő. A Ket. 50.§ (1) bekezdésének megsértése körében előadta, hogy a bizonyítási eljárás szelektív volt; a panaszos tanúk elfogultak, az általa indítványozott tanúbizonyításokat az alperes elutasította. A kereskedelmi gyakorlatának és kommunikációjának tényleges, valós tartalma az ügyfélbeszélgetéseken elhangzottak feltárása nélkül nem állapítható meg, amelyre nézve bizonyítást, esetleges szembesítéssel, az alperes nem folytatott le. A kizárólag a panaszosok előadására alapított, alperes által megállapított tényállás objektív döntés alapjául nem szolgálhat. A Ket. 50.§ (6) bekezdésének megsértésével összefüggő érvelése szerint nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a határozat mely pontját látja olyannak, amely érdemben cáfolja a felperesi kifogásokat, és amelyre alapítva megállapítható, hogy az alperes eleget tett a jogszabályi kötelezettségének. Nyilvánvalóan megalapozatlan, ezért jogsértő a néhány panaszos nyilatkozatára alapítva a két éves teljes kereskedelmi gyakorlatát jogsértőnek minősíteni. Az alperes a többi bemutató előadáson, többi ügyfél beszélgetésen elhangzottakkal semmilyen bizonyítékot nem szerzett be, az ezekkel kapcsolatos kijelentései kizárólag feltételezések. Mindez ellentétes az Alkotmánybíróság már korábban hivatkozott határozatával, és a másodfokú bíróság végzésével, amely szerint az alperesi megállapításokat a megállapított tényeknek kétséget kizáróan kell alátámasztaniuk. Az elérhető árkedvezményekről szóló tájékoztatás körében az ítélet továbbra is csak általánosságokat tartalmaz, a konkrét felperesi kifogásokra nem reagál. A tanúvallomások minden kétséget kizáróan nem támasztják alá az alperesi megállapításokat figyelemmel arra is, hogy egyes tanúk a vizsgált időszakon túl is vásároltak üdülési jogokat. Mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság indok nélkül hagyta figyelmen kívül azt, hogy a tanúk jelentős része vagy nem említett árkedvezményt, vagy kifejezetten akként nyilatkozott, hogy árkedvezmény adása a tárgyalások során nem merült fel. A kedvezmény létrehozásához szükséges bizonyíték önmagában nyilvánvalóan elégtelen az árkedvezményekkel kapcsolatos kommunikációk jogszerűségének megítélésére. A szerződésekben kikötött listaárakból még nem vonható le az a következtetés, hogy ténylegesen nem értékesített üdülési jogot listaáron. Hangsúlyozta, hogy sem a listaárat, sem a tényleges értékesítési árat nem maga, hanem az üdülőtulajdonosok határozták meg. Ennélfogva a listaárakért és a tényleges eladási árakért nem terheli felelősség. Előadta, hogy mind a listaárról, mind a tényleges értékesítési árról megfelelően tájékoztatta a fogyasztókat, így egyértelmű tudomást szereztek az általuk elért kedvezményről. Az azonnali döntéshozatalra készítés körében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság egyszerűen átvette a határozat érvelését, olyan megállapításokat tett, amelyek fel sem merültek, amelyeket peradatok nem tartalmaznak, nem erre a tényállásra vonatkoznak.

tanúvallomásával kapcsolatban pedig kifejezetten iratellenes megállapítást tett. A 039, 040, 049, 050 és a 099 sorszámú tanúvallomás a döntéshozatali idővel, helyzettel, illetve az árkedvezményre tekintettel kialakult döntéshozatali

körülményekkel kapcsolatban semmiféle említést nem tesz, míg a 046 és 048 sorszámú jegyzőkönyvek 2008-ban kötött szerződésekkel kapcsolatosak. A 108 sorszámú tanúvallomás szerint az újabb szerződések megkötéséről nem a meggyőzés, hanem a józan belátás alapján döntött a fogyasztó, a 042 sorszámú tanúvallomás nem tartalmaz olyat, miszerint az ár kedvezményes lenne, vagy azt hogy az csak aznap lenne elérhető. Az elsőfokú bíróság közelebről meg sem határozott közgazdasági törvényszerűségekre, piaci stratégiákra hivatkozott, ítéleti megállapítását azonban konkrét bizonyítékokkal nem támasztotta alá. Az általa alkalmazott jogszerű, és a fogyasztók számára nagyobb biztonságot adó személyes szerződéskötési gyakorlat nem eshet a terhére. Az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanúk nem támasztják alá a döntési presszió tényét, sőt valamennyien egybehangzóan állították, hogy a fogyasztóknak lehetőségük volt a szerződéses nyilatkozatukat átgondolni. Hangsúlyozta, hogy tanúvallomása szerint a felajánlott kedvezmények nem csak az adott napon voltak érvényesek, kizárólag a termék korlátozottsága eredményezte azt, ha a termék csak adott napon volt elérhető, vagyis adott esetben a termék és nem az ár elérhetősége volt időben korlátozott, ez pedig meglehetősen hétköznapi piaci jelenség. Véleménye alapján értelmezhetetlen azonnali döntésről beszélni olyan esetben, amikor a szerződés a jogszabály által előírt határidő elteltéig hatályba se lépett. Az ezzel azonos tartalmú korábbi, alperesi határozatokban kifejtett állásponttól eltérő megállapítás sérti a jogbiztonság követelményét. A továbbértékesítésre vonatkozó ígéret körében állította, hogy a közigazgatási eljárásban meghallgatott tanúk az okiratokkal, sőt még a saját maguk által aláírt szerződésekkel is szemben tettek kijelentéseket, a megismételt bírósági eljárásban meghallgatott tanúk pedig egybehangzóan cáfolták, hogy bármikor bármilyen értékesítésre vonatkozó ígéret hangzott volna el a kereskedelmi gyakorlata során. A bíróság kiszabása körében sérelmezte, hogy – kifejezett hivatkozása ellenére – az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte a Közleménynek való megfelelés vizsgálatát. Álláspontja szerint kizárólag a vizsgált bemutató előadásokon, illetve ügyfélbeszélgetéseken realizált jutalékbevételek lehet a jogsértéssel érintett, és így a bíróság kiszabásának alapja. Ugyanakkor nem tudható, hogy az általa kötött ügyletek hány százaléka érintett az alperes által kifogásolt magatartással, ennek hiányában a jogsértéssel elért előnyt még becsülni sem lehet. Hangsúlyozta, hogy az általa realizált jutaléknak csak kis része minősül az értékesítésből származó árbevételének, hiszen a bevételének jelentős részét a megbízott értékesítő körnek fizeti ki jutalékként. Álláspontja szerint enyhítő körülményként kellett volna figyelembe venni a becsatolt okiratok és a tanúvallomások alapján is igazolt, panaszos fogyasztókkal kötött, ezáltal egyezséggel rendezett vitás helyzetek tényét. Enyhítő körülmény továbbá az Etikai Kódex bevezetése, továbbá az, hogy önálló döntési jogkörrel nem rendelkezett sem a listaárak meghatározásával, sem a kedvezmények adásával, az árkedvezmények mértékével kapcsolatban. Ugyanígy enyhítő körülményként kell figyelembe venni azt, hogy a szerződések kifejezetten és nem apró betűvel írva zárják ki az értékesítési garanciavállalást. Nyomatékos enyhítő körülmény az, hogy a fogyasztók figyelmét kifejezetten felhívta az elállási jog lehetőségére. Mindezeket túl sérült az arányosság elve is a vele szemben korábban kiszabott, de a más vállalkozásokkal szemben kiszabott bírságösszegekre is figyelemmel. Végül állította, hogy az alperes túllépte a hatáskörét, mert az eljárásban felmerült bizonyítékok alapján az eljárás megszüntetésének lett volna helye, az egyes panaszosok egyedi polgári jogi jogvitáját ugyanis az alperes nem jogosult elbírálni.

Kifogásolta, hogy az erre vonatkozó hivatkozását az elsőfokú bíróság nem bírálta el.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A felperes egyes fellebbezési érveire részletesen reagálva fenntartotta a határozatában kifejtetteket, illetve az eljárás során általa korábban előadottakat.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Törvényszék az alperesi határozat jogszerűségét elbíráló elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (3) bekezdése szerint eljárva, a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között vizsgálta. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései minden tekintetben helytállóak és okszerűek; a rendelkezésére álló peradatok és bizonyítékok egyenként és a maguk összességében való értékelésével, és meggyőződése szerinti elbírálásával helyesen megállapított tényállásból okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete alaptalan, ezért az nem teljesíthető. Döntésével, a kereset elutasításával és annak indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, ezért azt nem ismétli meg. A felperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg, és az elsőfokú bíróság részéről teljes körűen értékelteken túl nem adott elő olyan új tény, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető okfejtést, amely az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének a megváltoztatásával, avagy hatályon kívül helyezésével a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezte volna. A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság a következőket emeli ki:

Az elsőfokú bíróság – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében foglalt utasítások maradéktalan figyelembe vételével – a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen rögzítette, a jogsértés körében a kereseti kérelem érvrendszere mentén eljárva a sérelmezett kereskedelmi gyakorlat jogsértő elemeinek, valamint a vitatott határozati megállapításoknak a felperes kereseti érveivel való összevetését elvégezte, az e körben tett megállapításai okszerűek voltak, és helyesen vonták le azt a következtetést, hogy az alperes által feltárt bizonyítékok a döntéséhez szükséges mértékben valószínűsítették a megállapított jogsértéseket. Erre tekintettel – a felperes által hivatkozottakkal ellentétben – a megismételt eljárásban nem volt megállapítható a Ket. 50.§ (1) és (6) bekezdéseinek sérelme, ennél fogva nem foghatott helyt a felperesnek az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésre történő hivatkozása. A másodfokú bíróság ezért egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogsértés körében tett azon végkövetkeztetésével, hogy a felperes a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

Az Fttv. 3.§ (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 6.§ (1) bekezdése értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót – többek között – az adott célra való alkalmassága, a használatától

várható eredmények, előnyei [bg) pont], az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte [c) pont] tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Az Fttv. mellékletének 7. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül a fogyasztó azonnali döntéshozatalra készítése céljából annak valótlan állítása, hogy az áru csak nagyon korlátozott ideig áll rendelkezésre, vagy bizonyos feltételek mellett csak nagyon korlátozott ideig áll rendelkezésre, és ezáltal a fogyasztó megfosztása a tájékozott döntéshez szükséges időtől és alkalomtól.

A versenyhatóságnak a fogyasztói magatartások azon elemét kell megragadnia, amely lehetővé teszi az Fttv. szerinti fogyasztói érdekek védelmének a biztosítását. Ennek megfelelően a versenyhatóság vizsgálata során a kellő mértékben feltárta a felperes kereskedelmi gyakorlatát; a jelen ügyben a befolyásoló releváns tényezőket és a beszerzett bizonyítékokat, adatokat, valamint a felperes részéről a versenyfelügyeleti eljárásban érdemi védekezésként előadottakat teljes körűen értékelte.

Az elsőfokú bíróság a felperesi kereseti kérelem alapján az alperesi határozat jogszerűségét érintően azt vizsgálta, hogy az alperes a vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírásoknak megfelelően hozta-e meg a döntését. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes helyesen tárta fel az ügyben irányadó tényállást, a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján törvényes jogi következtetéseket vont le, határozata jogszerű rendelkezéseket tartalmaz. A közigazgatási perben a bíróságnak arról kell ítéletet alkotnia, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat sérti-e a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket. A fél anyagi és eljárási jogszabálysértésre, továbbá arra is hivatkozhat, hogy az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság azonban elsősorban azt vizsgálja, hogy a határozat érdemben megfelel-e a jogszabályoknak.

A Pp. 324.§ (1) bekezdése alapján a közigazgatási perben is érvényesül a Pp. 164.§ (1) bekezdésében foglalt általános perrendi szabály, miszerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A felperesnek kell tehát igazolnia, hogy az alperes határozata jogszabálysértő, a felperes kötelezettsége, hogy bizonyítsa az alperesi határozat ténymegállapításainak a valótlanságát, avagy a vizsgált magatartásokra vonatkozóan feltárt és értékelt határozati elemek jogsértő voltát. A felperes ténylegesen az alperesi tényállás felderítetlensége és a jogsértés hiánya körében tett állításai elfogadását kérte, azonban a versenyhatóság által levont jogi konzekvenciát, a logikus okfejtéssel és a beszerzett adatokkal alátámasztott indokokat, amelyeket az elsőfokú bíróság is jogszerűnek ítélt, nem tette kétségessé. A keresetében és a fellebbezésben tett saját szempontú megközelítéssel nem tudta megcáfolni a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság részéről tett azon megállapításokat, amelyek szerint a 2009 és 2010 években a fogyasztókkal szemben tisztességtelen gyakorlatot folytatott azáltal, hogy az értékesítés során a fogyasztók számára valótlan tájékoztatást adott az elérhető árkedvezményekről, a fogyasztók azonnali döntéshozatalra készítése céljából valótlannal annak a látszatát keltette, hogy az adott

üdülőhasználati szerződés az állítólagos kedvezménnyel csak nagyon korlátozott ideig, az adott időpontban áll rendelkezésre, továbbá a már meglévő üdülési jog továbbértékesítése kapcsán továbbértékesítésre vonatkozó ígéretet tett annak érdekében, hogy a fogyasztókat újabb és/vagy értékesebb üdülési jog vásárlására készítse. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy – a felperes által sérelmezettekkel ellentétben – az alperes nem egyoldalúan, szelektív módon folytatta le a bizonyítást, és nem csak panaszos tanúk vallomásait használta fel a felperes által elkövetett jogsértés bizonyítására; a tanúvallomások mellett számos ügyfélnyilatkozatot, egyéb nyilatkozatot és irati bizonyítékot jelölt meg és értékelt a jogsértő felperesi kereskedelmi gyakorlat egyes elemeinek alátámasztására. A felperes ezzel szemben – saját előadásán túl – bizonyítékot nem tudott szolgáltatni arra vonatkozóan, hogy az általa közölt listaárak, illetve kedvezmények valósak voltak, nem bizonyította, hogy akár egyetlen üdülési jogot is értékesített volna a listaáron. Szintén számos bizonyítékot tárt fel az alperes annak bizonyítására, hogy a felperesi kommunikáció eredménye azt sugallta a fogyasztók felé, hogy az adott kedvezmény csak meghatározott ideig és feltételekkel volt elérhető, és az e körben felhasznált több, egymástól független, de egybecsengő tanúvallomás, ügyfélnyilatkozat, illetve egyéb bizonyíték ellenében a felperes nem tudott az alperesi megállapításokat cáfoló bizonyítékot felmutatni. A továbbértékesítési ígéret kapcsán annak bizonyítottóságát, hogy a felperesi magatartás a további üdülési jog megvásárlása vagy csere során azt az üzenetet közvetítette a fogyasztók felé, hogy a felperesi közvetítés sikeres lehet az alperes szintén több különböző, de egymást erősítő bizonyíték alapján állapította meg, amelyet megdöntő bizonyítékot a felperes nem tudott szolgáltatni. Rámutat továbbá e körben a másodfokú bíróság, hogy az alperes nem valamennyi, a felperes által 2009 és 2010 év között tanúsított kereskedelmi kommunikációt minősítette jogsértőnek, hanem csak azon kereskedelmi gyakorlatot, amelyet a határozatának rendelkező részében megjelölt, és e tekintetben kizárólag olyan bizonyítékokat vett figyelembe, amelyek a megjelölt időszakban tanúsított felperesi magatartásra vonatkoznak. Pontosán megjelölte az alperes azt is, hogy az a gyakorlat minősült jogsértőnek, amely alapján a felperes valótlan tájékoztatást adott az elérhető kedvezményekről, annak korlátozott elérhetőségéről, illetve amellyel a fogyasztók újabb és/vagy értékesebb jog vásárlására való rábírása érdekében a meglévő jog továbbértékesítésére vonatkozó ígéretet tett. Határozatában az alperes a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megítélésének áttekintése után, a vonatkozó jogi szabályozás részletes ismertetésével és a feltárt tények értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi magatartás nem volt versenyjogszerű. Az irányadó tényállás ismeretében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a határozati megállapítások, valamint a versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett adatok egyértelműen alátámasztják és igazolják, hogy jelen ügyben megállapítható volt a felperesi jogsértés.

A Tpv. 70.§ (1) bekezdésének felperes által kifogásolt megsértése körében kiemeli a törvényszék, hogy nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az alperes a vizsgálati jelentéstől, illetve az előzetes álláspontban foglaltaktól eltérjen, a felperes sem tudott olyan jogszabályi előírást megjelölni, amely szerint csak az előzetes vizsgálat megállapításait és következtetéseit figyelembe véve hozhatja meg az alperes a döntését, és a versenyhatósági eljárásban az előzetes álláspontra tett felperesi észrevételekre vonatkozó álláspontjának kifejtése tilalmazott lenne azért, mert az az eljárás alá vont védekezési jogának sérelmével járna.

A perbeli esetben az alperes a versenyjogi szabályozás céljának megfelelően vizsgálta a felperesi magatartást, és a megállapított jogsértés miatt sújtotta bírsággal a felperest. Ezzel összefüggésben rámutat a másodfokú bíróság – amint azt már korábbi döntéseiben is kiemelte –, hogy a (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait – példálózó jelleggel – a Tpvt. 78.§ (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő fél piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az alperes a Tpvt. 78.§ (3) bekezdése alapján köteles mérlegelni, döntése során alapvetően a törvényeknek van alárendelve, azonban saját joggyakorlata érdekében figyelembe veheti a bírságszámítás körében kiadott Közleményét is, amely zsinórmértékként az egyes szempontok szerinti súlyozásban nyújt segítséget számára. Ezzel összefüggésben azonban hangsúlyozni kívánja a másodfokú bíróság, hogy a Közleményben foglaltakhoz a bíróság semmilyen formában nincs kötve, mivel a bírósági felülvizsgálat során jogszerűségi vizsgálatot végez, vagyis a törvénynek való megfelelésséget vizsgálja. A bírságkiszabást befolyásoló körülményeket nem általánosságban, elvontan vagy mechanikusan – a Közlemény szerinti számszaki adatok matematikai műveletekkel való kezelésével –, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni és megindokolni. A bírságkiszabás körében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a határozatában a Tpvt. 78.§-ában írtak helyes alkalmazásával járt el, határozata 97. pontjában felsorolta mindazokat a súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyeket mérlegelése során – a 95. pontban foglalt Közleményére utalással – figyelembe vett, azzal, hogy enyhítő körülményt a felperes esetében nem tudott azonosítani. Az alperes a szükséges mértékben és részletességgel megjelölte mérlegelése szempontjait és indokait. Rögzítette, hogy a bírságot a jogsértéssel érintett szolgáltatás értékesítéséből származó bevételből kiindulva a felperes korábbi marasztalására, a magatartása felróhatóságára, kereskedelmi gyakorlatának több szempontból is jogsértő voltára, a magatartása időtartamára és hosszú távú hatására, valamint a jogsértés révén elért jelentős mértékű előnyre, mint súlyosító körülményekre tekintettel szabta ki. Mérlegelésének okszerűsége határozatának indokolásából kitűnik.

A bíróságnak a Tpvt. és a Pp. 339/B.§-a szerint kellett értékelnie a felperes terhére rótt jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményeket, és ennek megfelelően vizsgálnia a mérlegelési jogkörben hozott határozati rész jogszerűségét, így azt, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a mérlegelés – Tpvt. 78.§ (3) bekezdése szerinti – szempontjai megállapíthatóak-e, és a határozat indokolásából a bizonyítékok jogszabály szerinti mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. A másodfokú bíróság egyezően az elsőfokú bírósággal megállapította, hogy a bírság kiszabása a versenyhatóság részéről indokolt volt, és figyelemmel a jogsérelem súlyára, a bírságmaximumhoz képest kiszabott bírság összege a felperes esetében reális, az

sem túlzottnak, sem aránytalannak nem tekinthető.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a bírság összegének meghatározásánál az arányosságnak a felperes által elkövetett jogsértés súlyával, illetve a feltárt enyhítő és súlyosító körülményekkel, és nem a felperessel szemben más eljárásban kiszabott, vagy más eljárás alá vontakkal szemben, más ügyben kiszabott bírság mértékével összhangban kell megvalósulnia.

A fellebbezésében hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel ellentétben a keresetlevelének nincs III.2.1.d. és II.2.1.e. pontja, amellyel kapcsolatban megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy vélhetően elírás folytán jelölte meg tévesen e pontokat ítéletében az elsőfokú bíróság, amelyek azonban tartalmuk alapján azonosíthatóak voltak a felperes keresetlevelének megfelelő pontjaival.

A felperes kifogását, mely szerint az alperes túllépte a hatáskörét azáltal, hogy nem volt jogosult elbírálni az egyes panaszosok egyedi polgári jogi jogvitáját az elsőfokú bíróság nem is vizsgálhatta, mivel e hivatkozását a felperes csak a fellebbezésében adta elő, ezért az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége e körülmény elbírálására, ahogy a másodfokú bíróság sem vizsgálhatta e hivatkozás elsőfokú bíróság által történt figyelmen kívül hagyását.

A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság álláspontja az, hogy sem az alperes határozatában, sem az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállás felderítésének hiányára, a mérlegelés okszerűtlenségére, az indokolás hiányára, vagy hiányosságaira utaló jogsértés nem volt megállapítható. Megjegyzi továbbá a törvényszék, hogy a felperes a fellebbezésében is lényegében csak a már korábban előadott, és az elsőfokú bíróság által értékelt érveit hozta fel az elsőfokú ítélet megállapításait megdöntő érvek és erő nélkül.

Mindezek folytán a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A peresztes felperest a másodfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, míg a fellebbezési illeték viseléséről a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján rendelkezett, melynek mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (1) bekezdése, valamint a 46.§ (1) bekezdése szerint határozta meg.

Budapest, 2015. évi november hó 18. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. a tanács elnöke,
dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró

dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró,